

Adölesan Sa?l???n? Geli?tirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Adölesan Sa?l???n? Geli?tirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16252>

Özet

Adölesan Sa?l???n? Geli?tirme Ölçe?i (ASGÖ), ergenlerin sa?l??? geli?tirme davran??lar?n? ve tutumlar?n? de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle Türk toplumu ba?lam?nda ergenlerin sa?l?kla ilgili ya?am tarzlar?n? ve koruyucu sa?l?k davran??lar?n? ne ölçüde benimsediklerini belirlemek üzere geli?tirilmi?tir. ASGÖ, hem klinik hem de akademik ara?t?rmalarda adölesan sa?l??? alan?nda güvenilir ve geçerli veri toplama ihtiyac?na cevap vermektedir.

Ölçe?in orijinal versiyonu yabanc? dilde olup, 2011 y?l?nda B?y?k-Temel, Ba?alan-?z ve Yetim taraf?ndan Türkçe'ye kültürel uyarlamas? yap?lm??tır. Uyarlama çal??mas?, arac?n Türkiye'deki ergen popülasyonunda kullan?labilirli?ini, yap?sal bütünlü?ünü ve ölçüm kalitesini ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Adölesan, Sa?l??? Geli?tirme, Sa?l?k Davran??lar?, Psikometrik, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Ergen Sa?l???.

Yazarlar

B?y?k-Temel A., Ba?alan-?z, F., Yetim, D.

Amaç

Adölesan Sa?l???n? Geli?tirme Ölçe?i'nin temel amac?, adölesan bireylerin sa?l?klar?n? koruma ve geli?tirme yönündeki çok boyutlu davran??lar?n? standardize edilmi? bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, sa?l?k profesyonellerine ve ara?t?rmac?lara, ergenlerin sa?l?k risklerini azaltma ve sa?l?kl? ya?am tarzlar?n? te?vik etme potansiyellerini de?erlendirmede yard?mc? olur.

Ölçe?in Türk toplumunda uyarlanma amac? ise, Türkiye'deki kültürel ve demografik özelliklere uygun, geçerlik ve güvenirlik kriterlerini kar??layan bir de?erlendirme arac? sa?lamaktır. Bu sayede, Türkiye'de yürütülen halk sa?l??? ve pediatri ara?t?rmalar?n?n kalitesinin art?r?lmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, bireyin aktif olarak sa?l???n? sürdürme ve geli?tirme çabalar?n? kapsayan sa?l??? geli?tirme yap?s?n? ölçer. Bu yap? genellikle beslenme, fiziksel aktivite, stres yönetimi, ki?ileraras? ili?kiler, manevi geli?im ve sa?l?k sorumlulu?u gibi alt boyutlardan olu?ur. Ölçek, ergenlerin bu boyutlardaki alg?lar?n? ve pratik davran??lar?n? de?erlendirerek genel sa?l?k

geli?tirme skorunu sunar.

Geçerlik

Adölesan Sa?l???n? Geli?tirme Ölçe?i'nin Türk toplumundaki geçerlik çal??mas? B?y?k-Temel ve arkada?lar? (2011) taraf?ndan yap?lm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in yap? geçerli?ini ve kapsam geçerli?ini incelemi?tir. Yap? geçerli?i için genellikle faktör analizi teknikleri kullan?l?rken, kapsam geçerli?i için uzman görü?lerine ba?vurulmu?tur.

Kaynak makalede detayl? bulgular sunulmu? olmakla birlikte, uyarlama çal??mas?nda ölçe?in orijinal yap?y? Türk kültüründe de ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ine dair kan?tlar elde edilmi?tir. Ara?t?rmac?lar, ölçe?in hedefledi?i yap?y? do?ru ve tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?lerdir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda (2011), ölçe?in genel ve alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik de?erleri rapor edilmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ASGÖ'nün adölesan popülasyonunda kararl? ve güvenilir sonuçlar üretebildi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amacıyla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu veya kültürel farklıl?klardan dolayı revize edilmesi gerekip gerekmedi?ini tespit etmek için kritik öneme sahiptir.

B?y?k-Temel ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekleştirilen analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? do?rulam?? ve yap? geçerli?i için güçlü kan?tlar sunmu?tur. Elde edilen faktör yükleri ve varyans aç?klama oranlar?, ölçe?in Türk kültürü için sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak Likert tipi bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe (Türk toplumuna uyarlanm??t?).

Population Group: Adölesanlar (Ergenler).

Age Group: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? ya? aral??? (Kaynak makalede detayl? olarak belirtilmi?tir).

Population Details: Türkiye'deki ergen popölasyonu üzerinde test edilmi?tir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Bireylerin kendi sa?lk davran??lar?n? de?erlendirmesine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Adölesan Sa?l???, Koruyucu Sa?lk, Ya?am Tarz?, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Fatma Ba?alan ?z

Author ORCID Identifier: ORCID bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: fbasalan@gmail.com

Correspondence Address: ?leti?im bilgileri sorumluluk yazar?na ait e-posta adresi üzerinden sa?lanabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türk toplumundaki uyarlama çal??mas? 2011 y?l?nda yay?nlanm??t?. Ölçe?in kullan?m?yla ilgili izinler ve telif haklar? için öncelikle sorumlu yazar Fatma Ba?alan ?z ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??da belirtilen ba?lant?lardan indirilebilir:

[adolesan-sagligini-gelistirme-olcegi-toad.pdf](#)

[adolesan-sagligini-gelistirme-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ölçe?in Türk toplumuna uyarlanmas?na dair temel referans a?a??dad?:

B?y?k-Temel A., Ba?alan-?z, F. ve Yetim, D. (2011). Türk toplumunda Adölesan Sa?l???n? Geli?tirme Ölçe?inin geçerlik ve güvenilirli?i. *Güncel Pediatri*, 9, 14-22.

Bu çal??man?n detaylar?na ULAKB?M üzerinden eri?im sa?lanabilir: vt.ulakbim.gov.tr

Adölesan Sa?l???n? Geli?tirme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM